

Styrelsehandling nr 11a
Utfärdat 2022-06-14
Diarienummer: 2022-0030

Handläggare
Anna Staxång
Telefon: 031-773 7552
E-post: anna.staxang@framtiden.se

Yttrande över remiss från idrotts- och föreningsnämnden - Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030 (dnr:0125/22)

Förslag till beslut

Styrelsen för Förvaltnings AB Framtiden:

Förslag till Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023-2030 tillstyrks med de synpunkter som framgår av svaret.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budget för 2021 gavs idrotts- och föreningsnämnden i uppdrag att ta fram ett idrottspolitiskt program.

Föreliggande förslag till program består av fyra målområden: idrottsanläggningar, föreningsidrott, idrott på egen hand samt idrottsevenemang och elitidrott. För varje målområde finns ett mål och ett antal prioriterade strategier formulerade.

Bolaget bedömer att förslaget till program har en tydlig struktur och att genomförandet av programmets inriktning kan förbättra förutsättningarna för idrotten och bidra positivt till stadens utveckling.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Bolaget har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Bolagets bedömning är att förslaget till idrottspolitiskt program innehåller viktiga utgångspunkter kopplat till social hållbarhet. Programförslaget har ett tydligt jämlikhetsperspektiv och mot bakgrund av de skillnader som föreligger i folkhälsa bland olika grupper och mellan områden i staden är det bolagets bedömning att aktiviteterna i programmet kan bidra till målet om att Göteborgs inte ska ha några särskilt utsatta områden. Förslaget till program lyfter också betydelsen av trygghet i och i anslutning till idrottshallar vilket stärker Framtidenkoncernens arbete i utvecklingsområdena. Bolaget ser också en stor social betydelse i att Göteborgs Stad stödjer och samverkar med idrottsföreningar som vill och kan bedriva sociala insatser utöver sin grundverksamhet.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för samverkan.

Expedieras

idrottoforening@ioff.goteborg.se

Bilagor

1. Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030 – remissversion

Ärendet

Förvaltnings AB Framtiden har blivit ombedda att lämna ett yttrande över Idrotts- och föreningsförvaltningens förslag till ett idrottspolitiskt program för Göteborgs Stad i enlighet med ett uppdrag i Göteborgs Stads Budget 2021. Syftet med programmet är att stärka Göteborgs roll som en levande idrottsstad och bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och en jämlik hälsa.

Remissen ska besvaras senast 2022-06-30.

Beskrivning av ärendet

Förvaltnings AB Framtiden har blivit ombedda att lämna ett yttrande över Idrotts- och föreningsförvaltningens förslag till ett idrottspolitiskt program för Göteborgs Stad.

Kommunfullmäktige beslutade i Göteborgs Stads Budget 2021 att ge idrotts- och föreningsnämnden i uppdrag att ta fram ett idrottspolitiskt program.

I samband med att kommunfullmäktige den 30 september 2021 (§13) behandlade en motion om att strategiskt samordna och stärka bredd- och elitidrotten i Göteborg gavs idrotts- och föreningsnämnden två kompletterande uppdrag. Uppdragen var att ”omhänderta intentionerna med en bredd- och elitidrottsstrategi inom ramen för det idrottspolitiska programmet i den mån det pågående arbetet saknar relevanta aspekter” och att programmet även ska ”omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år”.

Programmet

Programmet består av fyra målområden: idrottsanläggningar, föreningsidrott, idrott på egen hand samt idrottsevenemang och elitidrott. För varje målområde finns ett mål och ett antal prioriterade strategier formulerade. Programmets målstruktur illustreras av figuren nedan.

Programmets målstruktur

Förvaltnings AB Framtiden anges som en viktig aktör under två av målområdena:

- Ett ökat och mer jämlikt deltagande i föreningsidrotten
- Ett ökat och mer jämlikt idrottande på egen hand

Idrotts- och föreningsnämnden har i uppgift att driva och samordna arbetet med programmet. Samordningsgrupper kommer att tillsättas för respektive målområden.

Samordningsgrupperna består av närmast berörda förvaltningar och bolag och kommer att ledas av idrotts- och föreningsförvaltningen.

Bolagets synpunkter

Idrotts- och föreningsförvaltningen har skickat med nedanstående frågor som de gärna ser alla remissinstanser berör i sina respektive yttranden:

- I vilken utsträckning ger programförslaget en god bild av de viktigaste frågorna och prioriteringarna inom idrottsområdet?
- I vilken utsträckning bidrar programförslagets mål och prioriterade strategier till syftet med programmet?
- I vilken utsträckning bedöms genomförandet och uppföljningen av respektive mål och programmet vara ändamålsenligt?
- I vilken utsträckning bedöms programförslaget ge en tydlig och ändamålsenlig beskrivning av nämndernas och styrelsernas ansvar?

Framtiden har valt att strukturera sitt yttrande utifrån ovanstående frågor.

Fråga	Bolagets synpunkter/kommentar
I vilken utsträckning ger programförslaget en god bild av de viktigaste frågorna och prioriteringarna inom idrottsområdet?	I stor utsträckning.
I vilken utsträckning bidrar programförslagets mål och prioriterade strategier till syftet med programmet?	<p>I stor utsträckning.</p> <p>Utifrån koncernens arbete med ”Lights on” (Ett koncept som har startat på tio skolor som i nuläget omfattar ca 4 000 elever som ges ökad tillgång studiestöd, föräldrastöd och fritidsaktiviteter) vill bolaget betona betydelsen av den strategi i programförslaget som pekar på att staden i samarbete med föreningsidrotten ska se till att skolidrottshallar eller andra närliggande idrottsanläggningar kan användas av elever i anslutning till skoldagen.</p> <p>Utifrån koncernens arbete med att nå målet om att Göteborg inte ska ha några särskilt utsatta områden 2025 ser bolaget mycket positivt på de strategier som syftar till att sänka trösklarna för att delta i föreningslivet genom prova-på-aktiviteter samt strategier för att nå nya målgrupper. Bolaget vill också betona betydelsen av att aktiviteter sker året runt och inte enbart koncentreras till sommarhalvåret.</p>
I vilken utsträckning bedöms genomförandet och uppföljningen av respektive mål och programmet vara ändamålsenligt?	I stor utsträckning.

I vilken utsträckning bedöms programförslaget ge en tydlig och ändamålsenlig beskrivning av nämndernas och styrelsernas ansvar?	I stor utsträckning.
---	----------------------

Bolagets bedömning

Bolaget bedömer att förslaget till idrottspolitiskt program har en tydlig struktur och att genomförandet av programmets inriktning kan förbättra förutsättningarna för idrotten och därigenom bidra positivt till stadens utveckling.

Datum

Underskrift

.....

.....

Namnförtydligande

Terje Johansson

VD och koncernchef

Anna-Karin Trixe

Stabschef

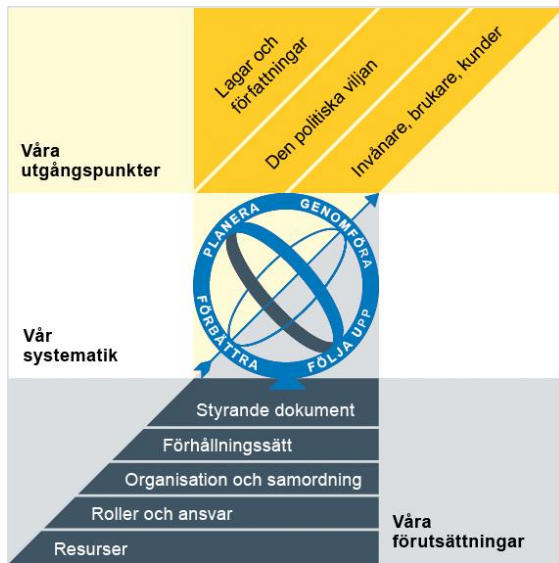
Göteborgs
Stad

Göteborgs Stads idrottspolitiska program 2023–2030 – remissversion

Planerande styrande dokument

Vision
► Program
Plan

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av: [Nämnd/styrelse/befattning] **Gäller för:** [Text] **Diarienummer:** [Nummer] **Datum och paragraf för beslutet:** [Text]

Dokumentsort: [Dokumentsort] **Giltighetstid:** [Giltighetstid] **Senast reviderad:** [Datum] **Dokumentansvarig:** [Funktion]

Bilagor:
[Bilagor]

Innehåll

Inledning	4
Syftet med detta program	4
Vem omfattas av programmet.....	4
Giltighetstid.....	4
Bakgrund	4
Koppling till andra styrande dokument	4
Genomförande av detta program	5
Uppföljning av detta program	5
Ett program för en levande idrottsstad	7
Idrottsanläggningar	9
Föreningsidrott.....	13
Idrott på egen hand.....	17
Idrottsevenemang och elitidrott	20
Centrala begrepp	23
Bilaga 1. Relaterade styrande dokument	24
Bilaga 2. Programmets bidrag till de globala målen i Agenda 2030	26
Bilaga 3. Indikatorer	27

Inledning

Syftet med detta program

Med ett idrottspolitiskt program ska idrottsfrågorna få en tydligare och mer framträdande position i Göteborgs Stad. Programmet ska stärka Göteborgs roll som en levande idrottsstad och bidra till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och en jämlik hälsa.

Vem omfattas av programmet

Programmet omfattar Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser. Det är i första hand följande nämnder och bolagsstyrelser som omfattas av programmet: Förvaltnings AB Framtiden, grundskolenämnden, Got Event, Göteborg & Co, Higab, idrotts- och föreningsnämnden, kretslopp- och vattennämnden, nämnden för funktionsstöd, nämnden för demokrati och medborgarservice, nämnd med ansvar för fysisk planering, nämnd med ansvar för exploatering, nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till mark, nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till byggnader, socialnämnderna Centrum, Hisingen, Sydväst och Nordost, utbildningsnämnden och äldre- samt vård- och omsorgsnämnden.

Giltighetstid

Detta program gäller för perioden 2023–2030.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i Göteborgs Stads Budget 2021 att ge idrotts- och föreningsnämnden i uppdrag att ta fram ett idrottspolitiskt program.

I samband med att kommunfullmäktige den 30 september 2021 (§13) behandlade en motion om att strategiskt samordna och stärka bredd- och elitidrotten i Göteborg gavs idrotts- och föreningsnämnden två kompletterande uppdrag. Uppdragen var att ”omhänderta intentionerna med en bredd- och elitidrottsstrategi inom ramen för det idrottspolitiska programmet i den mån det pågående arbetet saknar relevanta aspekter” och att programmet även ska ”omhänderta åtgärder för att minska avhoppet från idrottsföreningar bland unga över 15 år”.

Koppling till andra styrande dokument

Programmet har kopplingar till ett större antal styrande dokument i Göteborgs Stad. En förteckning över dessa finns i Bilaga 1.

På ett övergripande plan finns kopplingar till program för en jämlik stad, friluftsprogrammet, plan för ridsport, plan för jämställdhet, program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning, handlingsplan för arbetet med de mänskliga

rättigheterna, det näringslivsstrategiska programmet och det trygghetsskapande och brottsförebyggande programmet.

För de delarna av programmet som rör *idrottsanläggningar* finns det därtill kopplingar till översiktsplanen, miljö- och klimatprogrammet, energiplanen, program för lokalförsörjning, grönstrategi för en grön stad, strategi för utbyggnadsplanering, trafikstrategi för en nära storstad, policy för säkerhetsåtgärder i planering av stadsmiljöer, riktlinje för markanvisningar och policy för fysisk tillgänglighet.

För de delarna av programmet som rör *föreningsidrott* finns det kopplingar till riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället och riktlinjer för uthyrning av lokaler till förenings- och kulturlivet.

För de delarna av programmet som rör *idrottsevenemang och elitidrott* finns det kopplingar till program för besöksnäringens utveckling fram till år 2030 och riktlinje för hantering och upplåtelse av (skol-)lokaler i samband med övernattningsverksamhet mm vid idrottscuper och andra föreningsarrangemang för ungdomar.

Genomförande av detta program

För att programmet ska förverkligas krävs att ett stort antal nämnder och bolagsstyrelser genomför insatser inom ramen för sina respektive ansvarsområden. Idrotts- och föreningsnämnden har i uppgift att driva och samordna arbetet. Vilka nämnder och bolagsstyrelser som ansvarar för arbetet beskrivs i anslutning till respektive mål i dokumentet.

För att målen och strategierna i programmet ska kunna konkretiseras och överföras till ordinarie verksamhet krävs en planering och samordning mellan berörda nämnder och bolagsstyrelser. För det ändamålet tillsätts samordningsgrupper för respektive målområde. Samordningsgrupperna består av de närmast berörda förvaltningarna och bolagen och leds av idrotts- och föreningsförvaltningen.

Fler aktörer än Göteborgs Stad behöver bidra med insatser för att programmets målsättningar ska kunna uppfyllas. Utgångspunkten för flera av målen i programmet är att Göteborgs Stad ska skapa förutsättningar och stödja andra aktörer. För en god måluppfyllelse är det därför viktigt med en nära samverkan och dialog med stadens invånare, föreningsidrotten, näringslivet, akademien och andra berörda aktörer.

Uppföljning av detta program

Programmet kommer att följas upp i en halvtidsuppföljning när halva programperioden har passerat och i en fullskalig uppföljning i samband med att programperioden löper ut. Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att genomföra uppföljningarna i samverkan med berörda nämnder och bolagsstyrelser och presentera dem för kommunfullmäktige.

Idrotts- och föreningsnämnden ska därutöver löpande hållas informerad om utvecklingen av arbetet med programmet.

En planering för hur målen ska följas upp beskrivs i anslutning till respektive mål. Uppföljningen kan behöva breddas och fördjupas. För att kunna göra en tydlig och

träffsäker uppföljning är det av vikt att uppföljningen tar hänsyn till statistik som kommer att utvecklas under programperioden och även olika typer av kvalitativa underlag.

För att uppfylla syftet med programmet behöver måluppfyllelsen analyseras ur ett jämlikhetsperspektiv. Programmets indikatorer följer upp måluppfyllelsen för *alla invånare*, men kommer där det är möjligt att brytas ned på olika målgrupper för att på så vis kunna analysera skillnader mellan olika grupper.

REMISS

Ett program för en levande idrottsstad

Göteborg ska vara en levande idrottsstad där alla har förutsättningar att kunna idrotta och ha en aktiv fritid. Idrott är för många personer något som berikar – något roligt, socialt och utvecklande. Idrott kan betyda många saker och alla har en egen relation till idrott. I Göteborg ska alla kunna träna, tävla och leka på olika sätt, för olika syften och i olika former.

Idrotten är samtidigt en viktig del av samhället – stärks idrotten stärks hela staden. Idrott och fysisk aktivitet ger långsiktiga folkhälsovinster och har stor betydelse i arbetet för en jämlik hälsa. Idrotten bidrar även till att minska den sociala utsattheten genom att erbjuda människor en meningsfull fritid. Idrottsevenemang stärker känslan av stolthet och gemenskap inför Göteborgs roll som en ledande idrottsstad. För ett jämlikt Göteborg, som är robust, nära och sammanhållet och som engagerar och är attraktivt, är idrotten en avgörande kraft.

För att Göteborg ska vara en levande idrottsstad krävs ett arbete på flera fronter samtidigt. Som en grund behöver det finnas en stark och bred föreningsidrott som har förutsättningar att bedriva sin samhällsnyttiga verksamhet. Alla som bor i Göteborg ska känna att de kan vara med i en idrottsförening och de aktiva som kan och vill ta nästa steg i sitt idrottande ska kunna göra det. Samtidigt behöver det finnas alternativ för de som vill idrotta på egen hand och på sina egna villkor. Oavsett form på idrottandet är det en förutsättning att det finns platser att utöva idrott på. Idrottsanläggningarna utgör vitala inslag i stadsmiljön och ska vara tillgängliga för alla.

Att arbeta på flera fronter samtidigt innebär att behöva förena perspektiv som till synes står i inbördes konflikt. Idrottsfrågorna ska förstås ur ett brett folkhälsoperspektiv vilket betyder att det sällan finns bara en insats som leder till önskat resultat eller bara ett område som insatserna bör riktas in på. Det innebär till exempel att ett framgångsrikt idrottspolitiskt arbete stödjer *både* breddidrotten och elitidrotten, *både* föreningsidrotten och den idrott som bedrivs på egen hand och *både* kommersiella idrottsevenemang och mindre klubbmästerskap. En levande idrottsstad är en stad som ger utrymme för olika former av idrott.

Idrottspolitiken spänner över en lång rad områden såsom folkhälsa, stadsutveckling, civilsamhälle och besöksnäring. Det här programmet har ett genomgående jämlikhetsperspektiv på alla idrottsfrågor. Det breda anslaget innebär att det idrottspolitiska arbetet på olika sätt stärker en ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet och bidrar till uppfyllelsen av flera av FN:s globala mål i Agenda 2030. På vilket sätt programmet bidrar till att uppfylla de globala målen beskrivs i Bilaga 2.

En levande idrottsstad behöver se alla aspekter av idrottspolitiken och hur de förhåller sig sinsemellan. Göteborgs Stads idrottspolitik ramar in i det här programmet in av fyra målområden: idrottsanläggningar, föreningsidrott, idrott på egen hand samt idrottsevenemang och elitidrott. För varje målområde finns ett mål formulerat. Programmets målstruktur illustreras av figuren nedan.

Ett samordnat Göteborgs Stad som aktivt arbetar med alla delar av idrottspolitiken stärker Göteborgs roll som en levande idrottsstad och bidrar till en ökad fysisk aktivitet, en stärkt föreningsidrott och en jämlik hälsa.

Figur. Programmets målstruktur.

Idrottsanläggningar

För att kunna idrotta och ha en aktiv fritid behöver det finnas platser att vara på. Idrottsanläggningar är en förutsättning både för den idrott som organiseras inom föreningsidrotten och för den idrott som bedrivs på egen hand. Idrottsanläggningar är inte bara byggnader, såsom idrottshallar och simhallar, utan även motionsytor, naturområden och friluftsbad. För att Göteborg ska kunna vara en levande idrottsstad behöver det finnas olika typer av idrottsanläggningar som alla kan ta del av.

Målet för arbetet med idrottsanläggningar är *ett stort och varierat utbud av idrottsanläggningar som bidrar till en jämlik hälsa*. För det ändamålet behöver Göteborgs Stad i samverkan med andra aktörer arbeta på bred front.

Utbudet av idrottsanläggningar behöver utvecklas

Det finns ett starkt stöd i forskningen för att ett rikt och tillgängligt utbud av idrottsanläggningar främjar den fysiska aktiviteten och folkhälsan. Studier har visat att de personer som bor i områden med ett stort utbud av motionsanläggningar rör på sig mer än andra. Det är därför viktigt att idrottsanläggningar finns tillgängliga för alla runtom i staden. För en levande föreningsidrott är det avgörande att det finns platser att idrotta på.

Behovet av idrottsanläggningar kommer att vara stort de kommande åren. Göteborg väntas år 2040 ha över 700 000 invånare, vilket motsvarar en ökning om 6 400 invånare per år. I takt med att befolkningen ökar behövs fler platser att idrotta på. Det finns dessutom ett behov av att rusta upp eller ersätta befintliga idrottsanläggningar då många uppfördes så tidigt som på 1960- och 1970-talen. Sammantaget krävs ett fokuserat arbete för att säkerställa att det finns tillräckligt många ändamålsenliga idrottsanläggningar de kommande åren.

Strategier för fler idrottsanläggningar

Som byggande aktör har Göteborgs Stad en central roll i att bidra till fler idrottsanläggningar, för såväl breddidrott och motion som elitidrott. Det finns många behov inom stadsutvecklingen och för att byggandet av idrottsanläggningar ska vara effektivt och framåtskridande krävs en aktiv samverkan mellan de aktörer inom kommunen som är involverade i stadsutvecklingsarbetet.

Utgångspunkten är att det ska vara lätt att ta sig till idrottsanläggningarna. Idrottsanläggningarna ska stödja ett fungerande vardagsliv vilket bland annat innebär att barn och unga på ett tryggt sätt ska kunna ta sig till idrottsanläggningarna på egen hand. Det kräver ett aktivt arbete, inom Göteborgs Stad och i dialog med Västra Götalandsregionen, för att alla invånare, oavsett funktionsvariation, ska kunna transportera sig tryggt och hållbart till och från idrottsanläggningarna. Det kräver också ett strategiskt arbete med lokaliseringen av idrottsanläggningarna. Öppna idrottsanläggningar som invånarna kan ta del av på egen hand, såsom utegym, bör exempelvis lokaliseras på ett sätt som gör det möjligt att nå dem via gång- och cykelvägarna. Idrottsanläggningar med ett större upptagningsområde, såsom simhallar, bör lokaliseras i anslutning till annan samhällsservice och kollektivtrafik.

En förutsättning för att kunna bygga nya idrottsanläggningar är att mark för idrottsanläggningar reserveras tidigt i planeringsprocessen och att det därtill görs i en takt

som motsvarar befolkningsutvecklingen. När behoven av olika typer av samhällsservice är stora i staden är det en utmaning att få de exploaterbara markytorna att räckta till alla konkurrerande behov. Det finns dock flera strategier för att fylla behovet av idrottsanläggningar i en växande stad med stora stadsutvecklingsbehov.

För det första behöver det finnas en flexibilitet i planeringen och utformningen av idrottsanläggningarna. Snarare än att idrottsanläggningarna byggs som solitära anläggningar ska utgångspunkten vara att idrottsanläggningarna samlokaliseras och samnyttjas med annan samhällsservice såsom bibliotek, fritidsgårdar och förskolor. Det finns i dagsläget många exempel på idrottshallar som skolor och föreningsidrotten samnyttjar och det finns stora möjligheter för liknande samarbeten mellan olika aktörer.

För det andra behöver det ges förutsättningar för ett effektivt nyttjande av idrottsanläggningarna genom att planera och utforma dem mångfunktionellt på ett sätt som möjliggör fler former av idrottande. Det kan handla om att tillföra funktioner och ytor som gör det möjligt att utöva fler idrotter och att bopningsbara idrottsanläggningar kompletteras med ytor för spontanidrott. Att sträva efter ett effektivt nyttjande av idrottsanläggningarna är av stor betydelse i arbetet för ekologiskt och ekonomiskt hållbara idrottsanläggningar.

För det tredje behöver befintliga idrottsanläggningar och idrottsområden bevaras och utvecklas. Att bevara innebär att vara restriktiv med bebyggelse eller åtgärder som försvårar eller förhindrar verksamheten på idrottsanläggningarna eller idrottsområdena. Befintliga idrottsområden och andra ytor för idrottsändamål ska värnas och i så stor utsträckning som det är möjligt nyttjas för olika former av idrottande. De idrottsanläggningar som nått sin maximala livslängd behöver rustas upp eller ersättas för att invånarna och föreningsidrotten över tid inte ska förlora möjligheter till idrott.

För att det ska finnas ett stort utbud av idrottsanläggningar behöver det samtidigt vara fler aktörer än Göteborgs Stad som bygger. Kommunen har en roll att stödja andra aktörer som kan och vill bidra till att stärka försörjningen av idrottsanläggningar i Göteborg. Stödet kan handla om att upplåta mark åt andra aktörer som vill bygga idrottsanläggningar eller att ge ekonomiska bidrag till idrottsföreningar som vill bygga eller ha driftansvaret för idrottsanläggningar. Kommunens stöd till idrottsanläggningar kompletterar det egna byggandet och ska utvecklas för att fler ska kunna bidra till Göteborgs utbud av idrottsanläggningar.

Med strävan efter ett brett och varierat anläggningsbestånd

För att möjliggöra olika former av idrottande behöver det finnas ett brett utbud av olika typer av idrottsanläggningar. I Göteborg finns det totalt sett en stor variation av anläggningstyper där idrottshallar, gym och bollplaner hör till de vanligaste. Därutöver finns det ett utbud av bland annat ishallar, simhallar, raketthallar, friidrottsanläggningar, kampsportslokaler, friluftsbad, ridanläggningar och vandringsleder. Även hallar för beachvolleyboll, curling och längdskidåkning inomhus kan räknas in bland anläggningsutbudet. Eftersom idrottsanläggningar kan ha ett större upptagningsområde än bara den egna kommunen behöver Göteborgs Stad i vissa fall även se frågorna ur ett regionalt perspektiv.

I takt med att nya idrotter växer fram är det viktigt att Göteborgs Stad i dialog med invånarna och föreningsidrotten främjar ett anläggningsbestånd som speglar behoven och efterfrågan hos de som ska använda idrottsanläggningarna.

Alla ska kunna ta del av idrottsanläggningarna på lika villkor

Idrottsanläggningarna ska bidra till en jämlik och sammanhållen stad och därför behöver de grupper i samhället som är minst fysiskt aktiva ges goda förutsättningar att använda idrottsanläggningarna.

Mycket talar för att vissa grupper är underrepresenterade på idrottsanläggningarna. Av studier framgår att det finns en utbredd fysisk inaktivitet bland framför allt äldre och personer med funktionsnedsättning samt barn och unga i allmänhet och flickor i synnerhet. Många hbtq-personer upplever hinder i idrottandet samtidigt som gruppen generellt sett är mer fysiskt inaktiv än andra. Forskningen har därutöver visat att den fysiska aktiviteten tycks följa socioekonomiska mönster. Denna ojämlikhet syns även bland de som tar del av Göteborgs Stads idrottsanläggningar. Tidigare uppföljningar har visat att i synnerhet flickor är underrepresenterade på idrotts- och föreningsnämndens idrottsanläggningar och att könsfördelningen skiljer sig stort från en typ av idrottsanläggning till en annan.

Strategier för en jämlik användning av idrottsanläggningarna

En grundläggande förutsättning för en jämlik användning är att det inte ska finnas fysiska hinder för att använda idrottsanläggningarna. För det ändamålet behöver Göteborgs Stad fortsätta bedriva ett aktivt arbete med universell utformning och att informera alla besökare om idrottsanläggningarnas tillgänglighet.

Avgörande för att alla ska känna att de kan och vill ta del av idrottsanläggningarna är att det finns en känsla av trygghet knuten till idrottsanläggningarna och de närliggande miljöerna. Att Göteborgs Stads idrottsanläggningar är fria från alkohol, narkotika och dopning är en grundläggande trygghetsaspekt. Därtill är närvarande ledare och vuxna, trygga transporter till och från idrottsanläggningarna och ett tillgängligt utbud av idrottsanläggningar andra viktiga aspekter av det breda trygghetsskapande arbete som krävs. När idrottsanläggningar utformats i nära dialog med föreningsidrotten och barn och unga har det bland annat lett till att de använts av fler unga flickor. Arbetet för trygga idrottsanläggningar är beroende av en tät samverkan med föreningsidrotten och andra aktörer.

Ett sätt att tillgängliggöra idrottsanläggningarna är att tillsammans med föreningsidrotten använda skolidrottshallar eller andra skolnära idrottsanläggningar för aktiviteter i anslutning till skoldagen. Den typen av samverkan med föreningsidrotten finns det flera exempel på i Göteborg och är något som behöver värnas och utvecklas.

I den löpande verksamheten kan Göteborgs Stad påverka hur idrottsanläggningarna används på en rad olika sätt. Systemet för tidsbokningar påverkar effektivt användningen av de idrottsanläggningar som kräver bokning. Även prissättningen och utbudet, exempelvis vilken typ av utrustning som finns på gymmen, styr i viss mån vilka grupper som använder idrottsanläggningarna. Alla dessa instrument bör utformas på ett sätt som främjar en jämlik hälsa.

Mål: Ett stort och varierat utbud av idrottsanläggningar som bidrar till en jämlik hälsa

Prioriterade strategier

- Göteborgs Stad ska sträva efter en flexibilitet i planeringen och utformningen av idrottsanläggningarna, till exempel genom att samlokalisera och samnyttja med annan samhällsservice.
- Göteborgs Stad ska sträva efter att idrottsanläggningarna planeras och utformas mångfunktionellt på ett sätt som möjliggör fler former av idrottande.
- Göteborgs Stad ska sträva efter att befintliga idrottsanläggningar och idrottsområden bevaras och utvecklas i takt med att staden växer.
- Göteborgs Stad ska göra det lätt att ta sig till idrottsanläggningarna genom strategiska lokaliseringar av idrottsanläggningar och ett aktivt arbete för att alla ska ha möjligheter till trygga och hållbara transporter till och från idrottsanläggningarna.
- Göteborgs Stad ska utveckla stödet till och samverkan med idrottsföreningar och andra aktörer som vill bygga eller ha driftansvaret för idrottsanläggningar.
- Göteborgs Stad ska i samarbete med föreningsidrotten se till att skolidrottshallar eller andra närliggande idrottsanläggningar kan användas av elever i anslutning till skoldagen.
- Göteborgs Stad ska kontinuerligt anpassa utbudet, prissättningen och systemet för bokningen av tider på idrottsanläggningar på ett sätt som främjar en jämlik hälsa.

Ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att arbetet med målet genomförs och följs upp tillsammans med Got Event, Higab, nämnd med ansvar för fysisk planering, nämnd med ansvar för exploatering, nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till mark samt nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till byggnader. Andra viktiga aktörer är grundskolenämnden samt socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst.

Uppföljning

Till uppföljningen av målet finns ett antal indikatorer, se Bilaga 3. Indikatorerna mäter tillgången till idrottsanläggningar, dels i förhållande till invånarantalet, dels utifrån invånarnas avstånd till de närmaste idrottsanläggningarna. En indikator mäter därtill invånarnas nöjdhet med möjligheten att nyttja idrottsanläggningarna. Utgångspunkten är att alla indikatorers värden ska öka under programperioden.

I syfte att kunna följa upp målet ur ett jämlikhetsperspektiv bryts indikatorerna i möjlig mån ned på gruppnivå, bland annat utifrån ålder, kön och funktionalitet. Även besöks- och bokningsstatistik som är sorterad på gruppnivå kan användas för samma ändamål. I samband med uppföljningen analyseras därtill variationen i utbudet av idrottsanläggningar.

Föreningsidrott

Föreningsidrotten är en viktig del av samhället och Göteborg. Föreningsidrotten bidrar med sin verksamhet till en stärkt folkhälsa genom en ökad nivå av fysisk aktivitet och att barn och unga ges möjlighet till en meningsfull fritid. Som folkrörelse stärker föreningsidrotten demokratin genom att ge människor möjligheter till deltagande, inflytande och delaktighet. Föreningsidrotten i Göteborg har en kraftfull bredd som gör det möjligt för invånarna att utöva en mängd olika typer av idrotter.

Göteborgs Stad har en betydelsefull roll i att stödja föreningsidrottens samhällsnyttiga verksamhet. För att stödinsatserna ska vara träffsäkra är det viktigt att ha en nära dialog med föreningsidrotten och bilda sig en god uppfattning om föreningsidrottens behov och förutsättningar.

Eftersom föreningsidrotten kan bidra med mycket för både individen och samhället bör fler ges förutsättningar att delta i den. Målet för arbetet med föreningsidrott är *ett ökat och mer jämlikt deltagande i föreningsidrotten*.

Stöd till föreningsidrottens grundverksamhet

Göteborgs Stad ger idrottsföreningar förutsättningar att bedriva sin grundverksamhet. Det görs framför allt genom att erbjuda konsultation och stöd, ekonomiska bidrag samt bokningsbara tider i idrottsanläggningar och andra lokaler till subventionerade taxor. Därtill samarbetar flera nämnder och bolagsstyrelser inom ramen för den så kallade hyresmodellen för att tillgängliggöra lokaler som sedan hyrs ut till föreningslivet.

Göteborgs Stad ska systematiskt utveckla stödet för att idrottsföreningarna ska ha så goda förutsättningar som möjligt för att bedriva sin grundverksamhet. Utgångspunkten är att idrottsföreningarnas relation med kommunen ska präglas av tydlighet, rättssäkerhet och en enkel administration.

Föreningsidrotten behöver tillgängliggöras för fler

I nuläget är nära hälften av alla barn och unga mellan 7 och 25 år i Göteborg inte med i en idrottsförening. Föreningsidrotten står inför svåra utmaningar med såväl att rekrytera som att behålla medlemmar. Utmaningen är att attrahera barn och unga som har andra preferenser och förutsättningar än tidigare generationer. Medlemsbristen är allvarlig och innebär för vissa idrottsföreningar ett hot mot att kunna fortsätta existera.

Av nationella mätningar framträder en trend om ett minskat föreningsdeltagande i alla åldersgrupper. Coronapandemin har slagit hårt mot föreningsidrotten och det finns en risk att coronapandemin även i ett längre perspektiv kan spä på medlemstappet ytterligare. Pandemin har slagit särskilt hårt mot deltagandet hos personer med funktionsnedsättning och paraidrottare.

I allt yngre åldrar väljer barn och ungdomar att lämna föreningsidrotten. En nyckelfråga framöver är hur barn och unga kan ges förutsättningar och känna motivation för att fortsätta att vara aktiva inom föreningsidrotten. Statistik för Göteborg visar att medlemstappet framför allt sker efter 13–15 års ålder. Åldersgruppen 13–15 år har störst andel barn och unga som är aktiva i en idrottsförening (69 procent) och därefter minskar andelen bland 16–19-åringar (58 procent) och 20–25-åringar (40 procent).

Statistik från Göteborg och studier ger en samstämmig bild av att deltagandet i idrottsföreningar inte är jämlikt representerat bland befolkningen. I Göteborg är en större andel av pojkar (60 procent) än flickorna (49 procent) aktiva i en idrottsförening. Studier har därtill visat att hbtq-personer i lägre utsträckning deltar i föreningsidrotten. Föreningsdeltagandet är även starkt knutet till social position. I Göteborg finns det stora skillnader mellan geografiska områden och deltagandet samvarierar i hög utsträckning med olika socioekonomiska faktorer såsom medelinkomst. Lägst föreningsdeltagande finns i Västra Biskopsgården där 33 procent av personerna mellan 7 och 25 år är aktiva i en idrottsförening. Det kan jämföras med Torslanda som har högst andel aktiva med 81 procent.

Strategier för att nå fler grupper

Göteborgs Stad bidrar sedan tidigare till ett jämlikt deltagande i föreningsidrotten genom att i handläggningen av föreningsbidrag prioritera målgrupperna barn och unga (7–25 år), äldre (65 år och äldre) och personer med funktionsnedsättning. För att kunna ta ytterligare steg mot ett ökat och jämlikt deltagande behöver kommunens stödinsatser i högre utsträckning harmonisera med föreningsidrottens målsättningar inom området.

För att föreningsidrotten ska kunna behålla och rekrytera medlemmar behöver alla ha förutsättningar och känna motivation för att vara aktiv i en idrottsförening. Därför är det viktigt med en inkluderande och flexibel verksamhet som inte bidrar till en tidig specialisering och utslagning. Centrum för idrottsforskning har dragit slutsatsen att föreningsidrotten i många fall snarare uppfattas som en miljö för tävlingsintresserade och att det generellt sett finns en efterfrågan hos barn och unga om att ha ett större inflytande över det egna idrottandet. Som en del av Riksidrottsförbundets Strategi 2025 har föreningsidrotten själva identifierat att en viktig insats framöver är att utveckla formerna för träning och tävling för att alla ska kunna delta utifrån sina egna villkor. Göteborgs Stad behöver i högre utsträckning utforma sitt stöd till idrottsföreningarna så att det går i linje med idrottstrenderna och föreningsidrottens strategier och målsättningar.

För att nå nya grupper behöver föreningsidrotten ha en närvaro där barn och unga befinner sig och samtidigt erbjuda en tilltalande verksamhet. Redan i dag genomför föreningsidrotten i samarbete med Göteborgs Stad en rad olika kostnadsfria prova-på-aktiviteter som är utformade på ett sätt som innebär låga trösklar för målgrupperna, såsom *Street Games* och *Skolan som arena*. De geografiska områden som har svagare socioekonomiska förutsättningar och ett lägre föreningsdeltagande kan särskilt gynnas av den typen av aktiviteter samtidigt som det kan vara ett sätt för idrottsföreningar att samarbeta över stadsområdesgränser och nå grupper från andra delar av staden. Studier har dock visat att det är svårt att nå de grupper som inte redan är idrottsintresserade och att det dessutom är svårt att omsätta engagemanget i prova-på-aktiviteter i ett långsiktigt engagemang i föreningsidrottens ordinarie verksamhet. Det är därför viktigt att Göteborgs Stad tillsammans med föreningsidrotten ständigt vidareutvecklar rekryteringsinsatserna för att få fler barn och unga att vilja engagera sig långsiktigt i föreningsidrotten.

Utgångspunkten är att de idrottsföreningar som har kapaciteten och viljan att genomföra sociala insatser utöver sin grundverksamhet ska ha möjlighet att göra det. Föreningsidrottens särskilda insatser handlar om mer än att bara rekrytera medlemmar. De sociala insatserna kan handla om att låna ut idrottsutrustning, att genomföra utbildningar, att bryta social isolering hos äldre och att anordna lovverksamhet för barn

och unga. Att ha ansvaret för en idrottsanläggning kan därtill vara utvecklande för de idrottsföreningar som kan och vill det. Föreningsidrottens sociala insatser kan bidra till att grupper som står utanför föreningsidrotten får upp ögonen för och lockas till föreningsidrotten. De sociala insatserna kan även vara berikande och utvecklande för idrottsföreningarna samtidigt som insatserna på olika sätt bidrar till samhällsnytta för stadens alla invånare. Göteborgs Stad ska ha en aktiv roll i att stödja och samverka med idrottsföreningar för detta ändamål.

En förutsättning för att föreningsidrotten ska kunna växa är ledare. Tränare, funktionärer, domare och andra ledare utgör ryggraden i föreningsidrotten och bidrar med avgörande insatser på sin fritid. För en fungerande föreningsdemokrati spelar därtill de förtroendevalda en avgörande roll för idrottsföreningarna. Föreningsidrotten kämpar med att behålla och rekrytera ledare och behöver stöd i det arbetet. Göteborgs Stad sjösatte år 2021 ett ledarskapsprogram i syfte att stärka unga ledare och få fler att engagera sig som ledare. Arbetet med ledarskapsprogrammet behöver utvecklas för att stärka förutsättningarna för ett hållbart ledarskap inom föreningsidrotten.

Även om det finns betydande utmaningar inom föreningsdeltagandet bland specifikt barn och unga är det viktigt att stödja föreningsidrottens ambitioner om ett livslångt idrottande. För äldre kan föreningsidrotten ge ett socialt sammanhang och bidra till en känsla av gemenskap och tillhörighet samtidigt som det möjliggör en aktiv livsstil. Alla i Göteborg ska oavsett ålder känna att de kan vara aktiva i föreningsidrotten, antingen som utövare eller som ledare.

Mål: Ett ökat och mer jämlikt deltagande i föreningsidrotten

Prioriterade strategier

- Göteborgs Stad ska utveckla stödet till föreningsidrotten på ett sätt som tar hänsyn till föreningsidrottens förutsättningar och som gör stödet tydligt, rättssäkert och enkelt.
- Göteborgs Stad ska stödja föreningsidrottens arbete att erbjuda en flexibel verksamhet med eller utan tävlingsinslag för att på så vis behålla fler medlemmar.
- Göteborgs Stad ska tillsammans med föreningsidrotten vidareutveckla insatser för att rekrytera nya medlemmar, bland annat genom att ge förutsättningar för sänkta trösklar i verksamheten.
- Göteborgs Stad ska stödja och samverka med idrottsföreningar som vill och kan bedriva sociala insatser utöver sin grundverksamhet.
- Göteborgs Stad ska tillsammans med föreningsidrotten utveckla ledarskapsprogrammet för unga ledare.

Ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att arbetet med målet genomförs och följs upp tillsammans med grundskolenämnden samt socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst. Andra viktiga aktörer är Förvaltnings AB Framtiden och nämnden för funktionsstöd.

Uppföljning

Till uppföljningen av målet finns ett antal indikatorer, se Bilaga 3. Indikatorerna mäter hur många barn och unga som deltar i en idrottsförening, totalt sett och i det geografiska område som har lägst deltagande. I underlaget ingår de personer som har uppdrag som ledare. Utgångspunkten är att indikatorernas värden ska öka under programperioden.

Eftersom de socioekonomiska förutsättningarna har stor påverkan på föreningsdeltagandet görs en mer utförlig analys av hur deltagandet skiljer sig mellan olika geografiska områden. Indikatorerna bryts även i möjlig mån ned på gruppnivå, bland annat utifrån ålder, kön och funktionalitet.

Idrott på egen hand

Det finns många sätt att idrotta och aktivera sig på fritiden. Det kan vara att ge sig ut och springa i sin närmiljö, att köra ett digitalt yogapass hemma eller att boka in sig på ett gruppträningspass i en simhall. Hur vi kan och vill idrotta skiljer sig från person till person och kan även variera från dag till dag. Alla ska därför ha förutsättningar att kunna idrotta på sina egna villkor. Målet för arbetet med idrott på egen hand är *ett ökat och mer jämlikt idrottande på egen hand*.

Idrott som bedrivs på egen hand ger förutsättningar för fysisk aktivitet och kan komplettera den organiserade idrotten eller fungera som ett alternativ. En tillräcklig nivå av fysisk aktivitet är viktig både för individen och för samhället och folkhälsan. Regelbunden fysisk aktivitet kan förebygga olika välfärdssjukdomar och demens samt främja den psykiska hälsan och välbefinnandet. Det finns sammantaget stora hälsoekonomiska vinster med att stärka förutsättningarna för att kunna idrotta på egen hand.

Stora skillnader i den fysiska träningen

Knappt hälften av alla vuxna i Göteborg, 41 procent, uppger att de utövar pulshöjande träning minst en timme i veckan. Pulshöjande träning innebär i det här sammanhanget fysisk träning som innebär att man blir andfådd, till exempel löpning, motionsgymnastik eller bollspel.¹ Det är bland 16–29-åringar som störst andel vuxna utövar pulshöjande träning och därefter trappar aktiviteten ned i takt med åldern. Jämfört med personer som är 65–84 år är det dubbelt så vanligt att 16–29-åringar tränar pulshöjande. Oavsett ålder är aktiviteten större bland män, även om könsskillnaden bland äldre är relativt liten.

Flera studier och undersökningar har gjort det tydligt att den fysiska aktiviteten skiljer sig stort mellan olika grupper i samhället. De personer som har utländsk bakgrund, som har en funktionsnedsättning eller som har en svagare social position hör till de grupper som är mindre fysiskt aktiva än andra. I Göteborg märks ojämlikheten geografiskt där andelen personer som utövar pulshöjande träning varierar från som mest 51 procent i stadsområde Centrum till som minst 31 procent i stadsområde Nordost.

Studier har visat att skillnaden mellan olika gruppers benägenhet att idrotta på egen hand tycks ha ökat under coronapandemin. Bland vissa grupper har idrottandet på egen hand ökat i omfattning medan andra grupper, i synnerhet äldre kvinnor, har haft en lägre fysisk aktivitet under coronapandemin. För en jämlik hälsa är det angeläget att alla i Göteborg har goda förutsättningar att idrotta på egen hand.

Strategier för att fler ska kunna aktivera sig

Göteborgs Stad har stora möjligheter att styra hur staden planeras och utformas. För att invånarna ska ha goda förutsättningar att idrotta på egen hand behöver det finnas ett idrottsperspektiv i stadsutvecklingens planeringsarbete. I ett tidigt skede av planeringen behöver hänsyn tas till behoven hos de grupper som är mindre fysiskt aktiva såsom flickor, personer med funktionsnedsättning, hbtq-personer och äldre. Utgångspunkten är

¹ Eftersom fysisk aktivitet också kan handla om vardagsaktiviteter som inte innebär att man blir andfådd är det en större andel, 65 procent, som uppfyller Folkhälsomyndighetens rekommendationer om fysisk aktivitet.

att det ska vara lätt att aktivera sig och att stadens alla invånare ska ha tillgång till trygga och tillgängliga platser för spontan och lustfylld rörelse.

Privatekonomin ska inte avgöra huruvida man kan idrotta på egen hand. Av 2021 års fritidsvaneundersökning framgår att bara cirka en fjärdedel av högstadieläverna och gymnasieeleverna instämmer i påståendet att de fritidsaktiviteter som de vill gå på är gratis eller lagom dyra. Göteborgs Stad ska arbeta för att det ska finnas fler idrottsanläggningar som är avgiftsfria och öppna för alla dygnet runt. Det kan till exempel vara utegym eller andra så kallade aktiva utemiljöer. Det kan också vara mindre ytor för spontanidrott som anläggs i anslutning till andra lokaler och mötesplatser. Ett tillgängligt utbud av idrottsanläggningar som är avgiftsfritt och öppet för alla stärker förutsättningarna för de grupper i samhället som är minst aktiva och som har mest att vinna på en ökad nivå av fysisk aktivitet.

Att skapa goda förutsättningar för idrott på egen hand kan också handla om att se till att det finns tillgång till utrustning. En park, isyta eller bollplan kan bli något mer om det även finns tillgång till en frisbee, ett par skridskor eller en boll. Idrottsföreningar och andra ideella aktörer som kan och vill göra insatser utöver sin grundverksamhet är viktiga samarbetsparter för kommunen för att kunna ge invånarna möjlighet att prova på olika former av idrottande. Att erbjuda utrustning kan vara särskilt angeläget i de geografiska områden som har svagare socioekonomi och som har en lägre andel fysiskt aktiva och föreningsaktiva.

Ytterligare ett sätt att ge alla i Göteborg goda förutsättningar för idrott är att främja aktiviteter med låga trösklar. Det finns många exempel på den typen av aktiviteter: simskola för vuxna eller barn, föreningsidrottens öppna aktiviteter samt de främjande insatser som socialnämnderna riktar till inaktiva grupper, bland annat inom ramen för de så kallade hälsoteken. Göteborgs Stad ska främja aktiviteter som är utformade på ett sätt som tar hänsyn till behoven hos de grupper i samhället som är minst fysiskt aktiva. En grupp som är viktig att nå, och som det behöver finnas ett brett och anpassat utbud för, är de personer som har fysisk aktivitet på recept (FaR).

För ett framgångsrikt arbete med strategierna i detta mål är det nödvändigt att kontinuerligt föra en dialog med målgrupperna, vara öppen och lyhörd inför nya idrottstrender och på olika sätt arbeta för att sänka trösklarna för idrottandet.

Det är viktigt att betona att varken uppförandet av idrottsanläggningar eller genomförandet av aktiviteter nödvändigtvis behöver utföras av Göteborgs Stad. Det finns många aktörer såväl inom föreningslivet och näringslivet som regionen och andra offentliga aktörer som delar målsättningen att ge förutsättningar för idrott på egen hand. Göteborgs Stad behöver kroka arm med dessa aktörer för att ge invånarna de bästa förutsättningarna för idrott på egen hand. Det kan bland annat handla om att ge ekonomiskt stöd till idrottsföreningar och att upplåta mark för idrottsanläggningar. Göteborgs Stads ska ha en god bild av hur förutsättningarna för idrottande ser ut och använda de verktyg som står till buds för att på olika sätt utveckla utbudet.

En förutsättning är att invånarna har kännedom om det utbud av idrottsanläggningar, utrustning och aktiviteter som erbjuds av olika aktörer. Göteborgs Stad har en roll i att informera invånarna om utbudet. På så vis kan kommunen fungera som en plattform för alla de möjligheter till idrott på egen hand som Göteborgs alla aktörer ger förutsättningar för.

Mål: Ett ökat och mer jämlikt idrottande på egen hand

Prioriterade strategier

- Göteborgs Stad ska planera, bygga, rusta upp och ge stöd till idrottsanläggningar som är avgiftsfria och öppna för alla dygnet runt.
- Göteborgs Stad ska utveckla och stödja insatser för att erbjuda utrustning som gör det möjligt att prova på olika former av idrottande som görs på egen hand.
- Göteborgs Stad ska främja aktiviteter för idrott på egen hand som har låga trösklar och som utgår från behoven hos de grupper som är minst fysiskt aktiva.
- Göteborgs Stad ska informera invånarna om utbudet av idrottsanläggningar och aktiviteter för idrott på egen hand.

Ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att arbetet med målet genomförs och följs upp tillsammans med grundskolenämnden, nämnden för funktionsstöd, nämnd med ansvar för fysisk planering, nämnd med ansvar för exploatering, nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till mark, nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till byggnader, socialnämnderna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst samt äldre- samt vård- och omsorgsnämnden. Andra viktiga aktörer är Förvaltnings AB Framtiden och nämnden för demokrati och medborgarservice.

Uppföljning

Till uppföljningen av målet finns ett antal indikatorer, se Bilaga 3. Indikatorerna mäter invånarnas självskattade fysiska aktivitet, både totalt sett och i det geografiska område som har lägst nivå. Indikatorerna mäter även invånarnas nöjdhet med utbudet av olika typer av idrottsanläggningar. Utgångspunkten är att alla indikatorers värden ska öka under programperioden.

I syfte att kunna följa upp målet ur ett jämlikhetsperspektiv bryts indikatorerna i möjlig mån ned på gruppnivå, bland annat utifrån ålder, kön och funktionalitet.

Idrottsevenemang och elitidrott

Göteborg har en lång tradition som framgångsrik idrottsstad. Många idrottare på högsta nivå har fostrats i staden och varje år lockas deltagare och besökare från hela världen till idrottsevenemang såsom Göteborgsvarvet, Göteborg Open, Gothia Cup och Gothenburg Horse Show. Göteborg har som målbild att bli norra Europas ledande hållbara evenemangsstad och för att nå den målbilden behöver förutsättningarna för idrottsevenemang och elitidrott stärkas. Målet är att Göteborg ska vara *en attraktiv stad för idrottsevenemang och elitidrott*.

Idrottsevenemang bidrar på olika sätt till stadens utveckling. Ungdomscuper och andra evenemang som riktas mot breddidrotten betyder mycket för en levande föreningsidrott. De stora idrottsevenemangen stärker stadens besöksnäring och bilden av Göteborg som en ledande idrottsstad. I olika former och storlekar utgör evenemangen mötesplatser för alla som bor i staden. Idrottsevenemangen engagerar och skapar gemenskap och bidrar på så vis till en sammanhållen stad.

Föreningsidrotten i sin helhet drar nytta av en stark och framgångsrik elitidrott. Att tävla och prestera inom sin idrott är en drivkraft för många barn och unga inom föreningsidrotten. Framgångsrika elitidrottare inspirerar och skapar förebilder och kan även utgöra en resurs för föreningsidrotten som framtida ledare.

Mer behöver göras för idrottsevenemang och elitidrott

Föreningsidrotten efterfrågar en samlad röst från kommunen och fler satsningar på idrott på högre nivåer. Mer arbete behöver göras för att skapa en infrastruktur som gör det enkelt att arrangera hållbara och attraktiva idrottsevenemang. För att kunna ta steg framåt behöver Göteborgs Stad i nära dialog med elitidrotten och evenemangsarrangörer skapa en tydlig bild av behoven hos de berörda aktörerna. Att systematiskt utveckla förutsättningarna för idrottsevenemang och elitidrott ska ha en självklar plats i Göteborgs Stads idrottspolitiska arbete.

Ett framgångsrikt arbete under programperioden kräver en god samordning mellan olika nämnder och bolagsstyrelser inom kommunen. Aktörer som vill arrangera idrottsevenemang och utöva elitidrott är beroende av ett större antal nämnder och bolagsstyrelser. Att Göteborgs Stad kan tala med en samlad röst är avgörande för framgångsrika idrottsevenemang och en välmående elitidrott.

Idrottsföreningar som har elitverksamhet har vitt skilda förutsättningar och stödet till elitidrotten behöver ta hänsyn till detta. Vissa idrottsföreningar kan vara etablerade elitidrottsföreningar, andra kan vara på väg att göra en elitsatsning och ytterligare andra kan vara på väg att lämna elitidrotten. Vidare är vissa idrotter stora och kommersiella medan andra idrotter har svårare att synas. För en del idrottsföreningar är näringslivet en avgörande samarbetspart för att kunna bedriva en elitverksamhet. Förutsättningarna för elitverksamhet ser med andra ord olika ut och därför är det viktigt att Göteborgs Stad med sina stödinsatser möter idrottsföreningarna där de är.

Strategier för attraktiva idrottsevenemang och en stärkt elitidrott

Utgångspunkten är att Göteborgs Stad ska främja och verka för fler hållbara och attraktiva idrottsevenemang. För det ändamålet behöver kommunen föra strategiska och

långsiktiga dialoger med evenemangsarrangörer. Arbetet ska sträva efter socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara idrottsevenemang som växer och som är tillgängliga för alla året om. De återkommande idrottsevenemangen i Göteborg utgör inspirationskällor för de aktörer som vill ta steget att arrangera nya idrottsevenemang. Det är därför viktigt att relationerna med arrangörerna för de återkommande idrottsevenemangen värnas och utvecklas.

Göteborgs Stads markytor, idrottsanläggningar och andra lokaler utgör en viktig resurs för idrottsevenemangen. Dessa ska kunna användas strategiskt för att idrottsevenemangen ska ha lämpliga platser att vara på. Ungdomscuper och liknande arrangemang är därutöver ofta beroende av att det finns möjligheter till övernattnig. Göteborgs Stad ska stärka samordningen inom kommunen för att fler skollokaler ska tillgängliggöras för det ändamålet.

För att Göteborg ska vara en attraktiv idrottsstad behöver det finnas ett välutvecklat samarbete mellan kommunen, akademien, föreningsidrotten, näringslivet och andra aktörer. En attraktiv idrottsstad ger bland annat förutsättningar för att kunna kombinera idrott med studier. Stadens riksiddrottslymnasier och riksiddrottsuniversitet är värdefulla i det avseendet. Göteborgs Stad har tillsammans med olika berörda aktörer en viktig uppgift att ge idrottsutövare möjlighet att kunna vara verksamma i staden hela livet.

Eftersom elitsatsningar kan vara en kraft för föreningsidrotten ska Göteborgs Stad bidra till goda förutsättningar för att kunna utöva elitiddrott. En central utgångspunkt är att kommunens stöd till elitiddrotten ska vara jämlikt och jämställt.

En plattform för stödet till elitiddrotten är i dag samarbetet med RF-SISU Västra Götaland för det nyligen sjsatta elitiddrottsprogrammet High Performance Göteborg. Elitiddrottsprogrammet ger elitiddrottsutövare bland annat möjlighet till individuellt behovsanpassat stöd, tillgång till träningsfaciliteter och träningsbidrag samt tillgång till ett idrottsmedicinskt nätverk. I antagningen eftersträvas en jämn fördelning mellan kvinnor och män samt en spridning i idrotter, där paraidrotten utgör en del. De elitiddrottare som får stöd genom elitiddrottsprogrammet ska fungera som ambassadörer för stadens ungdomsiddrottare. För att stärka idrottsföreningars och idrottarens förutsättningar för att utöva elitiddrott ska Göteborgs Stad utveckla sitt stöd i samverkan med föreningsidrotten, akademien, näringslivet och andra relevanta aktörer.

En förutsättning för att arrangera idrottsevenemang, särskilt större evenemang på elitnivå, är idrottsanläggningar som har tillräcklig kapacitet och som motsvarar föreningsidrottens och besökarnas behov. Kapaciteten kan handla om läktare, logistik, förtäring och digital infrastruktur liksom olika idrottsliga behov när det handlar om elitnivå. Det är viktigt att det finns ett idrottsevenemangs- och elitiddrottsperspektiv när nya idrottsanläggningar utformas samt att befintliga idrottsanläggningar i möjlig mån anpassas för idrottsevenemang och elitiddrott.

Mål: En attraktiv stad för idrottsevenemang och elitidrott

Prioriterade strategier

- Göteborgs Stad ska utveckla stödet till och samverka med evenemangsarrangörer i syfte att bidra till ett rikt och hållbart utbud av idrottsevenemang.
- Göteborgs Stad ska se till att det finns goda möjligheter till övernattnig i skollokaler i anslutning till cuper och andra idrottsevenemang för barn och unga.
- Göteborgs Stad ska utveckla stödet till elitidrotten i nära samverkan med andra aktörer.
- Göteborgs Stad ska sträva efter att utforma och anpassa idrottsanläggningarna på ett sätt som skapar kapacitet för idrottsevenemang och elitidrott.

Ansvar

Idrotts- och föreningsnämnden ansvarar för att arbetet med målet genomförs och följs upp tillsammans med Got Event och Göteborg & Co. Andra viktiga aktörer är grundskolenämnden, kretslopp- och vattennämnden, nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till mark, nämnd med ansvar för genomförande och förvaltning kopplat till byggnader samt utbildningsnämnden.

Uppföljning

Till uppföljningen av målet finns ett antal indikatorer, se Bilaga 3. Indikatorerna mäter bland annat antalet idrottsevenemang och deltagandet i idrottsevenemang. Som ett sätt att analysera förutsättningarna för elitidrott mäter indikatorerna även antalet sökande till riksidrottsgymnasierna och elitidrottsprogrammet samt antalet studenter vid riksidrottsuniversitetet. Utgångspunkten är att alla indikatorers värden ska öka under programperioden. Som ett sätt att komplettera bilden av elitidrotten ska uppföljningen utforska möjligheterna att även mäta idrottsliga prestationer.

I syfte att kunna följa upp målet ur ett jämlikhetsperspektiv bryts indikatorerna i möjlig mån ned på gruppnivå, bland annat utifrån ålder, kön och funktionalitet.

Centrala begrepp

Elitidrott

Prestationsinriktad idrott med fokus på tävling på högsta nivå.

Föreningsidrott

Samlingsnamn för alla idrottsförbund som är anslutna till Riksidrottsförbundet samt deras medlemsföreningar. Föreningsidrotten kan likställas med det som ibland benämns idrottsrörelsen.

Idrott

Samlingsbegrepp för fysisk aktivitet som består av träning och lek, tävling och uppvisning.

Idrottsanläggning

Anlagt eller anvisat område på mark, i luften eller i vatten som används för någon form av idrott. Det innebär att det kan handla om såväl idrottsbodar, större arenor och näridrottsplatser som friluftsbad och park- och naturområden.

Idrottsevenemang

Evenemang inom idrott som vanligtvis innefattar tävling och som samlar åskådare och deltagare. I programmet avses både evenemang på högre och lägre nivåer, det vill säga både ungdomscuper, elitlagmatcher och individuella mästerskap.

Idrottsförening

Ideell organisation som utövar organiserad idrott och som är ansluten till Riksidrottsförbundet.

Jämlikhet

Handlar om att skapa likvärdiga livsvillkor för alla, oavsett socioekonomisk status, geografisk hemvist, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder och sexuell läggning.

Bilaga 1. Relaterade styrande dokument

Styrande dokument	Giltighetsperiod	Beslut	Diarienummer
Grönstrategi för en tät och grön stad	2014–2035	Park- och naturnämnden 2014-02-10 § 18	0480/11
Göteborgs Stads energiplan (<i>revidering pågår</i>)			
Göteborgs Stads friluftsprogram	2018–2025	Kommunfullmäktige 2018-05-17 § 15	0671/18
Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram	2021–2030	Kommunfullmäktige 2021-03-25 § 18	0409/19
Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program	2018–2035	Kommunfullmäktige 2018-03-22 § 24	1332/16 (0110/21)
Göteborgs Stads plan för jämställdhet	2019–2023	Kommunfullmäktige 2019-01-31 § 13 (reviderad 2021-02-18)	0445/14 (0110/20)
Göteborgs Stads plan för ridsport	2020–2024	Kommunfullmäktige 2019-12-10 § 13	0933/19
Göteborg Stads policy för säkerhetsåtgärder i planering av stadsmiljöer	2021–tills vidare	Kommunfullmäktige 2021-01-28 § 16	1429/18
Göteborg Stads program för besöksnäringens utveckling fram till år 2030	2018–2030	Kommunfullmäktige 2018-02-22 § 36	0333/18
Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	2021–2026	Kommunfullmäktige 2015-06-11 § 14 (reviderad 2020-11-12 § 17)	0759/19
Göteborgs Stads program för en jämlik stad	2018–2026	Kommunfullmäktige 2018-01-18 § 10	1377/17
Göteborg Stads program för lokalförsörjning	2020–2026	Kommunfullmäktige 2020-03-19 § 4	1006/18
Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhälle	2019–tills vidare	Kommunfullmäktige 2019-09-12 § 33	0704/17 (0110/20)
Göteborgs Stads riktlinje för hantering och upplåtelse av (skol-)lokaler i samband med övernattningsverksamhet mm vid idrottscuper och andra föreningsarrangemang för ungdomar	2012–tills vidare	Kommunfullmäktige 2012-05-31 § 5	0806/09 (0110/20)
Göteborg Stads riktlinje för markanvisningar	2021–tills vidare	Kommunfullmäktige 2021-05-20 § 22	1529/20
Göteborgs Stads riktlinjer för uthyrning av lokaler till förenings- och kulturlivet	2020–tills vidare	Kommunfullmäktige 2020-11-12 § 21	0602/20
Göteborg Stads översiktsplan	2021/2022	Kommunfullmäktige 2009-02-26 § 10	0364/07

Handlingsplan för arbetet med de mänskliga rättigheterna i Göteborgs Stad	2019–2022	Kommunfullmäktige 2019-10-29 § 10	0110/18
Policy för fysisk tillgänglighet i Göteborgs Stad	2016–tills vidare	Kommunstyrelsen 2006-06-14 § 273	-
Program för Göteborgs Stads trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete	2014–2021	Kommunfullmäktige 2014-12-11 § 22	0819/14
Strategi för utbyggnadsplanering	2014–2035	Byggnadsnämnden 2014-02-11 § 44	0477/11
Trafikstrategi för en nära storstad	2014–2035	Trafiknämnden 2014-02-06 § 44	0995/13

REMISS

Bilaga 2. Programmets bidrag till de globala målen i Agenda 2030

För att uppnå en ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet antog FN:s generalförsamling år 2017 Agenda 2030 som bland annat består av 17 globala mål för hållbarhet, se figuren nedan. Sverige och alla andra länder bär ett gemensamt ansvar för att målen ska uppnås till år 2030. I Sverige görs mycket av arbetet på kommunal nivå vilket betyder att Göteborgs Stad och andra kommuner har en viktig roll att förverkliga målen.

Figur. De 17 globala målen i Agenda 2030.

Eftersom det idrottspolitiska programmet spänner över många områden påverkar programmet ett större antal av de globala målen. Programmet bidrar med sina fyra mål framför allt till att uppfylla mål 1, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11 och 17.

Alla fyra mål i programmet påverkar mål 1, 3, 5, 10 och 17. Det är framför allt programmets genomgående jämlikhetsperspektiv som har påverkan på mål 1, 5 och 10. Uppfyllelsen av mål 3 får kraft av arbetet för att stärka förutsättningar för en fysisk aktivitet. Att programmet genomgående uppmuntrar till partnerskap med föreningsidrotten och andra aktörer bidrar till uppfyllelsen av mål 17.

Arbetet med idrottsevenemang och elitidrott främjar en gynnsam och hållbar turism och därmed mål 8.

Arbetet med idrottsanläggningar syftar bland annat till att skapa säkra och inkluderande grönområden för alla, vilket bidrar till uppfyllelsen av mål 11. Arbetet syftar även till en energieffektivisering, som har påverkan på mål 7, och till att skapa hållbar, motståndskraftig och inkluderande infrastruktur vilket har påverkan på mål 9.

Bilaga 3. Indikatorer

Målområde: Idrottsanläggningar

Indikator	Basvärde
Antalet idrottshallar per 10 000 invånare <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	<i>Kommer</i>
Antalet simhallar per 10 000 invånare <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	<i>Kommer</i>
Antalet ishallar per 10 000 invånare <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	<i>Kommer</i>
Antalet bollplaner per 10 000 invånare <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	<i>Kommer</i>
Antalet utegym per 10 000 invånare <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	<i>Kommer</i>
Andelen invånare med högst 1 000 meter till närmaste sporthall av fullmätt <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	47 % (2019)
Andelen invånare med högst 1 000 meter till närmaste bollplan <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	40 % (2019)
Andelen invånare med högst 1 000 meter till närmaste utegym <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	26 % (2019)
Andelen invånare med högst 2 500 meter till närmaste simhall <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	44 % (2019)
Andelen invånare med högst 2 500 meter till närmaste ishall <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	50 % (2019)
Andelen invånare som är nöjda med möjligheten för invånare att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	82 % (2021)

Målområde: Föreningsidrott

Indikator	Basvärde
Andelen personer mellan 7 och 25 år som är aktiva i en idrottsförening i Göteborg <i>Källa: Riksidrottsförbundets Aktiv i idrottsförening</i>	54 % (2019)
Andelen personer mellan 7 och 25 år som är aktiva i en idrottsförening i det mellanområde som har lägst deltagande <i>Källa: Riksidrottsförbundets Aktiv i idrottsförening</i>	33 % (2019)

Målområde: Idrott på egen hand

Indikator	Basvärde
Andelen personer i Göteborg som minst en timme per vecka ägnar sig åt pulshöjande fysisk träning <i>Källa: Folkhälsomyndighetens Hälsa på lika villkor</i>	41 % (2021)
Andelen personer som minst en timme per vecka ägnar sig åt pulshöjande fysisk träning i det stadsområde som har lägst andel <i>Källa: Folkhälsomyndighetens Hälsa på lika villkor</i>	31 % (2020)
Andelen invånare som är nöjda med öppettiderna vid kommunens idrotts- och motionsanläggningar <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	85 % (2021)
Andelen invånare som är nöjda med utbudet av belysta motionsspår i kommunen <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	68 % (2021)
Andelen invånare som är nöjda med utbudet av allmänna träningsplatser utomhus i kommunen <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	63 % (2021)
Andelen invånare som är nöjda med utbudet av friluftsområden i kommunen <i>Källa: SCB:s Medborgarundersökning</i>	91 % (2021)

Målområde: Idrottsevenemang och elitidrott

Indikator	Basvärde
Antalet idrottsevenemang som arrangeras i Göteborg under ett år <i>Källa: Göteborgs Stad</i>	<i>Kommer</i>
Andelen personer i Göteborg som deltagit i en sporttillställning de senaste 12 månaderna <i>Källa: Folkhälsomyndighetens Hälsa på lika villkor</i>	39 % (2020)
Antalet behöriga förstahandssökanden till riksidsrottsgymnasier (RIG) och nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) i Göteborg <i>Källa: Göteborgsregionen</i>	201 (2022)
Antalet studenter som är inskrivna vid ett riksidsrottsuniversitet i Göteborg <i>Källa: Riksidsrottsuniversitetet Göteborg</i>	129 (2021)
Antalet sökande till elitidrottsprogrammet High Performance Göteborg <i>Källa: RF-SISU Västra Götaland</i>	111 (2021)